

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26—
za pol leta " " 13—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20—
za pol leta " " 10—
za četrt leta " " 5—
za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEČ

Političen list za slovenski narod

Upravišтво je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravišškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petitvrsta (72 mm):
za enkrat 15 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Šolska strahovlada.

Že večkrat smo opozarjali na to da naš sedanji zistem goji tako nenaravne razmere, da postaja javna nevolja vedno večja. Ni nobenega dela javne uprave, v kateri ne bi slovenskemu ljudstvu sovražni elementi nastopali z vedno večjo predrznostjo in z neznošno aroganco. Ldi se, kakor da za ubogo slovensko paro ni več zakonov, in odkar se je na novo pod Dežmanovimi grabljami zvarila liberalna nemškutarska zveza, postaja objestnost izvestne gospode že kar abnormalna. Dokaz za to je povelje do učiteljstva zaradi časopisja. Dobili smo v roke izvod tega simptomatičnega dokumenta, pisan seveda v nemščini, ki ga tu prevajamo. Okrajni šolski svet piše „vsem krajnim šolskim svetom in šolskim vodstvom“ sledeče:

C. kr. deželni šolski svet je izvedel, da se na nekaterih šolah rabijo šolski otroci za iznašanje političnih časopisov, ki včasih o obstoječih šolskih napravah razpravljajo v nepovoljnem in sovražnem smislu (in abfälliger und gehässiger Weise). Ker je tako postopanje v nasprotju z določbami § 27. šolskega in učnega reda z dne 20. avgusta 1870, se mora tem resneje siliti k njega odstranitvi, ker pridejo z iznašanjem časopisov poverjeni otroci čisto v položaj, da izvedo o njihovi vsebini in bere članke, ki so sposobni, spraviti v najobčutnejšo nevarnost šolski red in vzgojno delo (das Erziehungswerk!).

Krajni šolski svet (šolsko vodstvo) se torej pozivlje, da takoj uveljavi določbe § 27. šolskega in učnega reda z dne 20. avgusta 1870 in z vsemi na razpolago mu stoječimi sredstvi dela na to, da se poraba otrok za iznašanje političnih časopisov brezpogojno odpravi. Morebitna zaznanja v tem oziru se naj nam naznani.

Tako ta listina.

Takoj so učitelji začeli preganjati „Domoljuba“. V šolah so otrokom pridigali, kako silno strogo je prepovedano, vzeti „Domoljuba“ ali pa — groza! — „Bogoljuba“ v roke. Visoke cesarske kraljeve oblasti se obsodile ta lista in tudi še neki drugi silno nevarni časnik, ki sliši na ime „Slovenec“. Kakor živega oglja ali kakor strupenega gada se morajo otroci izogibati teh listov in se jih niti ne dotakniti. Strahovito resno so se držali, ko so to pripovedovali, kakor rimski avgurji, kadar so prorokovali iz ovčjega droba.

Otroci so poslušali to modrovanje, kakor sploh poslušajo vse, kar se jim pripoveduje. A kmalu je prišlo hujše. Zapela je šiba, — saj pravi ukaz, da se naj rabijo vsa sredstva — otroke so zapirali in še drugače občutno kaznovali, samo zato, ker so svoje starše ubogali in šli iskat zanje časopis. Dobro vedo, da se prikupijo visokim gospodom pri visokem c. kr. šolskem svetu, če nastopajo z vso mogočo sitnostjo in oblastnostjo, so šli celo na pošte in tam prepovedovali poštnim uradom, da ne smejo niti pisem več dajati otrokom, da bi jih nesli domov, kajti — tako modruje visoka šolska oblast — tudi pri tej priložnosti bi utegnili priti otrokom kaj do vednosti, pri čemur bi se njihov slavni „Erziehungswerk“ pokvaril.

Stvar postaja smešna in je sama na sebi nepomembna, ker je neizvedljiva. A kaže nam vsega duha uprave pod sedanjim zistemom. Zato nekaj opazk:

1. Visoki c. kr. šolski svet vojvodine Kranjske ne pozna šolske postave. To je žalostno zanje in za šolstvo. § 27. šolskega in učnega reda se namreč glasi: „Učitelju je prepovedano učencem nakladati opravila in dela, katera se ne vjemajo s šolsko odgojo ali se nikakor ne vežejo z učnim namenom“. To je vse kaj drugega, kakor pa ukaz „visokih“ gospodov. Učitelju se lahko prepove, da ne sme v šoli dajati „Naroda“ otrokom, da ga nese domov. A otrokom zapovedati, da ne smejo ubogati svojih staršev, če jih ti pošljejo na pešto ali k skupnemu poverjeniku po časopise, — to je ne le nepostavno, ampak naravnost protipostavno, ker je zoper temelje državljske svobode.

2. „Visoki“ gospodje s tem tudi jako slabo služijo ugledu šole in učiteljstva. Že zdaj „Učit. Tovariš“ preklinja tiste oblasti, ki učiteljem vedno le nalagajo bremena, a jim ne priskrbe nikoli zaželenega zboljšanja. Vedno bolj leze šola v neplodni, duhomorni birokratizem, ki hoče iz učitelja imeti stroj brez volje in samostojnosti. Zdaj pa hočejo iz učiteljev imeti še žandarje in vohune. Po pravici zahteva učiteljstvo, da se mu plača zvišja, če se mu tako posli maože. A kaj pravi k temu ljudstvo? Že zdaj godrnja in gleda z velikim nezadovoljstvom, kako ukrepajo o šolstvu ljudje, ki se niti najmanj ne zmenijo za krajevne razmere in za potrebe ljudstva, ki z oblakov doli pošiljajo najbolj neumestne ukaze in dajejo vse to izvrševati na ljudske stroške. S takimi odioznimi ukazi se prepad med šolo in med domom samo še širi; namestu da bi sodelovala, bosta vedno bolj v boju, in nesrečna žrtva tega bo otrok, ki ga smatrajo zdaj megleni teoretiki za preizkuševalnega kunca svojih sivih teorij.

3. Visoki c. kr. deželni šolski svet pa tudi ne ve, kaj pomenja uradništvo v konstitucionalni državi. Gospodje morajo vedeti, da je uradnik od ljudstva plačani služabnik, katerega dolžnost je zakone izvrševati, ne pa samovoljno delati novih. Odgovorni so pred ljudstvom in dolžnost časopisja je, da jih kliče na odgovor pred javnostjo. Če to ne pomaga, so še sredstva, da se pomaga zakonom do veljave!

Strossmayer-jevi sramotivci.

Naši liberalni listi so kaj ponosni na svojo „znanstvenost“. Kako se pa razumejo na znanstveno in kritično raziskovanje zgodovine, to nas pouči goriška „Soča“ ali polnijo njena predala, so zavohale v reškem „Novem listu“ glasoviti govor Strossmayerjev na vatikanskem koncilu in ga z uprav liberalno znanstvenostjo prepisale. Da bi vsaj povedali, kje so ga staknili; pa kaj še: pod črto so veleučeno razložili svojim bralcem, da mislijo, da so svojim čitateljem vstregli, če so priobčili ta Strossmayerjev govor, ki mu je prinesel „svetovno slavo“. Najbolj smešno pri celi stvari pa je to, da celo ta opombica ni originalna, ampak tudi povzeta iz „Novega lista“.

Tudi mi kaj radi vstrežemo „Soči“, dasi ni vredna tolike pozornosti, in ji povemo, da naj drugič bolj vestno pazi na tiste viro, od koder zajema svojo modrost. „Novi list“ ni povedal, odkod je vzel ta govor Strossmayerjev in kdaj ga je ta govoril; to pa ni

znanstveno. Mi pa dobro vemo, kako je ta govor nastal. Strossmayer je baje dopisoval z Döllingerjem: dokazano to ni in o tem doslej ni mogoča nobena definitivna sodba. Döllinger je v svojih „Rimskih pismih“ zabavljaj na vso moč čez primat; to so pa podtaknili deloma škofu Dupanloupu, deloma Strossmayerju: vse to so zvarili skupaj in tako je nastal ta „glasoviti govor“, ki ga je prinesel „Novi list“.

Avtentične zbirke aktov in dekretov vatikanskega zbora pa tega govora nikjer nimajo: nima ga tudi ne stenografski zapisnik koncila! Če hočete vedeti golo resnico, je bila stvar tale: V XXXI. generalni kongregaciji, kjer se je zaključila debata o dekretu o veri, je bilo naznanjenih osem govornikov, med njimi Strossmayer. Ta je potem imel svoj znameniti govor, ki pa je skozinskoz drugačen, kot tista potvora, ki jo prinašata „Novi List“ in „Soča“. Tako, kakor pišeta ta dva „svobodomiseln“ lista, Strossmayer še govoriti ne bi mogel: bili bi ga ekskomunicirali, kar pa se ni zgodilo. Stenografski zapisnik (Acta Congr. general. II 43 sqq.) prinaša cel govor. Strossmayer ni govoril prav nič o primatu, ni znil besedice o sv. Petru in jezuitih, ampak je cel čas le grajal nekatere formalne napake dekretov, ki po mnenju Strossmayerjevem niso bili napravljeni v smislu Tridentinskega koncila. Vladika bosenskosremski je zahteval, naj se neka formula izpremeni, da se bo glasila: „Sedentibus Nobiscum et iudicantibus et definitibus universi orbis episcopi“. Potem se je hudoval nad tem, da neki dekret vatikanskega koncila preestro prijema protestante. Kardinala predsednika de Angelis in Capalti sta ga večkrat opozarjala, da ne govori k stvari, in sicer popolnoma opravičeno, kajti rajni vladika je bil zelo gostobeseden. O primatu in nezmotljivosti ni škoč Strossmayer v tem svojem glasovitem govoru znil besedice.

Ko je Strossmayer začel povdarjati, da treba pri koncilih moralnega soglasja, kadar se gre za kako definicijo in da nima odločevati večina, je s to napačno trditvijo razburil škofo, ki so glasno ugovarjali. Zapustil je govorniški oder z besedami: „Jaz protestiram proti . . .“. Razburil je celo Manninga, škofa, ki ga drugače liberalni listje hvalijo kot „sovražnika jezuitov“ in početnika takozvanega „reform-katolicizma“.

Tako govori znanstvena in kritična zgodovina. Če pa ima gospoda okoli „Novega lista“ in „Soče“ druge, deslej še ne objavljene listine, na dan z njimi! Samo drznih potvar naj ne podajajo kot resnico!

Rusko-japonska vojska.

Kaj se godi na morju?

Zanesljivih vesti o združenju Nebogatovega in Roždestvenskega brodovja še ni. Uradnega poročila, da je Nebogatov plul mimo Singapura, do opoldne še ni bilo, od Singapura do združitve obeh brodovij bo pa treba Rusom prevoziti še okolu 700 milj, t. j. tri dni.

Japonski admiral Kamimura bo menda poizkušal zadržati Nebogatova in je zato baje že pred dnevi — ako je dotični vesti verjeti — z 20 ladjami odplul proti jugu, lahko se pa zgodi, da pride med dva ognja, ker nekatera poročila govore, da je Roždestvenskij poslal nekaj ladij Nebogatovu nasproti. Admiral Kamimura računa na hitrost svojih mogočnih oklopnih, ki mnogo nadkriljujejo obrežne oklopnice Nebogatove. Admiral Togo je iz varnostnih razlogov baje res preložil svojo pozicijo od ekspanziranih Peskares otokov 1500 kilometrov proti severu v luko Masampho v korejski morski cesti.

Včeraj smo poročali, da je kabel pri Hainanu prerezan. Nekateri trdijo, da so to storili Rusi, drugi pa trdijo, da je to delo Japoncev, ki so hoteli s tem preprečiti, da bi se Roždestvenskij brzojavnim potom sporazumeval z Nebogatovom o združevanju obeh brodovij.

Angleški mornariški pisatelj Jane se je izjavil, primerjajoč moč obeh sovražnih brodovij, za Japonce zelo neugodno. Njegovo mnenje je, da se zato Togo ne bo sedaj spustil v kako veliko pomorsko bitko, ampak bo prej poizkušal Ruse kolikor mogoče oslabiliti.

Saigon, 27. aprila. Včeraj dopoldne so zapustile vse ruske prevozne ladje, kakor tudi bolniška ladja „Orel“ notranji Kamranski zaliv. Rusko brodovje tvori izven zaliva velik polukrog, ki se razteza od Varelškega rta do poluotoka Kamranka. Ruske torpedovke vrše poizvedovalno službo na vse strani. Admiral Roždestvenskij pričakuje najbrže Nebogatovega brodovja. Francoski admiral Jonquieres si je na križarici „Descartes“ ogledal rusko brodovje in se nato povrnil v Saigon. Tovorne ladje, ki so jih nedavno zaplenili Rusi, imajo nemško zastavo.

Manila, 27. aprila. Tihotapska ladja „Carley“ je v Gunevalesu naložila strelivo za baltiško brodovje. Ladja je odplula na visoko morje. Japonci jo bodo razstrelili, kakor hitro jo srečajo.

Pariz, 27. aprila. „Temps“ poroča iz Tokia: Sedaj se opaža med prebivalstvom v prvič po pričetku vojske razburjenje. Japonci ne zakrivajo več svojega vznemirjenja, odkar se je prikazalo rusko brodovje v južno-kitajskih vodah. Ljudstvo pričakuje z napetostjo poročil o gibanju baltiškega brodovja. Po splošnem mnenju se bo brodovje Roždestvenskega, vsaj za čas, držalo izven obmejne črte kitajskega morja. Pomorski trgovski krogi pa domnevajo, da bo izkušal Roždestvenskij pluti po Tihem oceanu do Vladivostoka.

London, 27. aprila. „Daily Telegr.“ javlja iz Honkonga: Semkaj so dosla poročila, da sta se združili baltiški brodoviji na visokem morju južno od Kamranskega zaliva (?). Tukaj so vsi prepričani, da se bo združeno rusko brodovje naslanjalo na otok Hainan kot oporno točko za svoje kretanje.

Pariz, 27. aprila. „Matin“ poroča iz Peterburga: V mornariškem generalnem štabu zelo dvemijo nad vestjo, da se je med japonskim in ruskim brodovjem že vršila bitka, dasi teh poročil ne dementirajo naravnost. Povdarjajo, da doslej ni o bitki nobenih oficalnih poročil. Dobro obveščeni krogi trdijo, da so došla v Peterburg zanesljiva poročila o gibanju baltiškega brodovja, ki je prekinilo svojo severno smer, ko je zapustilo Kamranski zaliv in se obrnilo proti javanski obali, da se združi z Nebogatovom, ki je le dva ali tri dni hoda oddaljen od točke, namenjene za združitev.

London, 27. aprila. „Daily Telegr.“ poroča iz Tokia, da je popolnoma neznano, kje se nahaja brodovje Roždestvenskega. Pričakujejo, da se bosta združili brodovji v sredo ali vsaj v četrtek. Priprave Japoncev proti Roždestvenskemu so izgotovljene. Togo je baje v izvršnem strateškem položaju. Torpedolovci, ki se nahajajo v Čifu, se baje pripravljajo, da uidejo iz luke.

London, 27. aprila. „Daily Mail“ poroča iz Pekina: Japonski poslanik je izročil kitajski vladi protestno noto s pretinjo, da se bode japonska vlada v slučaju, da se ji ne ugodijo, poslužila najhujših represalij. Japonska označuje v noti kot kršenje nevtralnosti to, da je Kitajska v Sangaju prevzela nabavo Walespremogla za ondi internirano rusko ladjo „Askold“. Križarka je baje sprejela na krov 1000 ton premoga. Japonska izjavlja, da bo postopala s silo, če ne bo kitajska pristaniška oblast to početje ustavila.

London, 27. aprila. „Times“ javlja iz Peterburga: V mornariškem ministrstvu

menijo, da bo admiral Roždestvenskij če le
mogoče preloži bodočo bitko na 30. t. m.,
ker obhaja ta dan svoj 35. službeni jubilej.
Zato domnevajo, da bo admiral po ruskem
čestitem običaju ta dan proslavil z bitko.

V Mandžuriji.

V Mandžuriji izvršujejo Rusi krepko
rekonoskacijo, kar pričata naslednji brz-
javki:

Peterburg, 27. aprila. General Li-
nevič je včeraj brzojavil carju: Na našem
levem krilu nadaljujejo naše prednje straže
svoje gibanje. Sovražnik je napadel 22. t.
m. neki naš oddelek v prelazu, deset vrst
južno od Simiaodzija. Naši so odbili
sovražnika, ki se je umaknil v vas Padzi-
adzi. Konjenica nekega drugega našega od-
delka se je spopadla pri Lamalnskem pre-
lazu in pri Davangulinu z nekim oddelkom
sovražnikove pehote. Po streljanju se je
sovražnik umaknil proti Ufanlovu. Dne 23.
t. m. je zasedla naša konjenica vasi Simenpu
in Ufanlov. Naše topničarstvo je pregnalo
s streljanjem pred fronto naše armade sov-
ražnika iz njegovih utrd in neke sosedne
vasi. Boj je bil štirih do pet vrst od Kaju-
ansjana. Sovražnik se je umaknil za zadaj
ležeče griče, kjer je zgradil za svojo obrambo
tri vrste eno za drugo ležečih utrd.

Peterburg, 27. aprila. Linevič je
včeraj poročal: Dne 23. popoldne je bila
naša konjenica zapletena v boj z Japonci
pri Cinciatunu. Japonci so se morali
umakniti.

London, 27. aprila. „Daily Mail“
javlja iz Tokia: Po poročilih iz glavnega
stana so Rusi dovršili ezkotično železnico
Tšan šin Kirin in zgradili ob progi mnogo
skladišč. Ruska konjenica se zadnje dni ži-
vahno giblje in izkuša ob progi prodreti v
naše vrste. Japonske prednje straže pa so
odbile vse napade.

London, 27. aprila. „Daily Tele-
graph“ javlja iz Tokia: Pri Cicikarju po-
pravljajo vse ceste in mestove in jih utr-
jujejo. Po poročilih iz glavnega stana bo
brezdvomno ta kraj torišče prihodnje bitke.

Japonska ofenziva?

London, 27. aprila. „Times“ poroča
iz Peterburga: Vsa poročila, ki dohajajo ge-
neralnemu štabu iz glavnega stana, javljajo
soglasno, da so Japonci na celi
črti začeli z ofenzivo. Ne ve se
pa za smer sovražnikovih napadov. Večina
v glavnem stanu meni, da je japonska ofen-
ziva naperjena proti neki točki med Harbi-
nom in Vladivostokom, da pa bodo Japonci
navidez zvičajno napadali progo Harbin-
Cicikar.

Kitajski poljedelci.

General Dobronravov, poveljnik ruskega
oddelka pri Hunčulinu, je izdal oklic na
Kitajce, v katerem jih pozivlja, naj gredo
na polje delat ter jim obeta svoje varstvo.
Oklic se končuje z besedami: „Pet let ži-
vim v Mandžuriji; Kitajci me poznajo še
izza moje službe v Kajnarisjenu, kjer smo
se tako dobro razumeli, da so postavili Ki-
tajci spomenik z napisom: Mir in soglasje
bodita med nami vsemi! Sprejmite moj ed-
kritosrčni nasvet, lotite se svojega dela, ob-
delujte mirno svojo zemljo, ki vas redi. Go-
spodar neba in zemlje bodi edini nad nami;
on nas sodi. Bédite pošteni, pobožni in
srečni!“ Okoli Harbina se začena polagoma
poljsko delo.

Ruska naročila.

Ruska vlada je pri pruskih tovarnah
naročila 200 milijonov patren.

Ruska mobilizacija.

London, 27. apr. „Times“ poroča
iz Peterburga: V zadnjih dneh so odposlali
po posebnih vlakih na bojišče 25.000 mož,
ki so jih vzeli iz različnih polkov moskov-
ske garnizije. Odslej se bodo vedno poslu-
ževali tega načina odposiljanja in ojačenja
armade in bodo to izvrševali po vseh vo-
jaških okrožjih.

Uhtomskij pred sodiščem.

Pod predsedstvom podarmirala Dikova
je sestavljeno v Peterburgu vojno mornari-
ško sodišče, ki bo preiskovalo vzroke ka-
tastrofe z dne 10. avgusta prošlega leta, ko
je bilo poraženo portartusko brodovje in
admiral Vitheft ubit. Za Vitheftom je prev-
zel poveljstvo knez Uhtomskij, katerega
dolže, da je zakrivil poraz. Pred sodišče so
poklicani vsi mornariški častniki, ki so se
vrnili iz Port Arturja. Kontreadmiralu Vi-
renu so poslali poziv v japonsko vjetništvo,
kakor tudi drugim vjetim častnikom. Obrav-
nave bodo tajne. Če bo Uhtomskij spoznan
za krivega, bo najstrožje kaznovan, najbrže
ustreljen.

Zasedanje deželnih zborov.

Z Dunaja poročajo, da v prihodnjem
zasedanju češkega deželnega zbora ne bo ob-
strukcije. Celo Schönererjevi pristaši ne na-
meravajo obstruirati začasnega proračuna,
predlog o podporah za po uimah oškodova-
ne in volitev komisij.

Tudi Čehi so mirni in najbrže ne bodo
obstruirali v poletnem državnozborskem za-
sedanju. Med zasedanjem češkega deželnega

zbora bo zboroval tudi nižjeavstrijski dež-
zbor, o drugih deželnih zbora se pa še ne
ve, če bodo zborovali istočasno s češkim
dež. zborom.

Češki višji deželni maršal knez Lobko-
vic je bil včeraj na Dunaju pri cesarju in
pri ministru za notranje stvari grofu By-
landt-Rheidtu, ki se je tudi posvetoval s
češkimi poslanci, ki so na Dunaju.

Parlamentarni položaj.

Poslanec Kaftan je izdelal poročilo o
prekoračenju proračuna pri zgradbi novih
alpskih železnic. Poročilo je sestavljeno v
obliki, ki jo je določil pododsek in se bo
predložilo železničarskemu odseku.

Kriza na Ogrskem.

Glasilo ogrske neodvisne stranke po-
roča iz dunajskih vplivnih krogov: Naj-
stariši sin nadvojvode Otona, nadvojvoda
Karol Franc Jožef, bi bil imel nastopiti
daljše potovanje v inozemstvo. Določeno je
bil že načrt za potovanje in imenovani nje-
govi spremljevalci, a cesar je odpovedal po-
tovanje. Med dunajskimi aristokratskimi krogi
se govori, da so za nadvojvodo priredili
posebna stanovanja na budimpeštanskem
dvoru. Mladi nadvojvoda bo baje imenovan
za prestolonaslednika in meseca maja pri-
deta cesar in nadvojvoda skupaj v Budim-
pešto.

Med opozicijskimi poslanci se dela
na to, da se za slučaj, ako ne odstopi
Tisza, izvoli parlamentarna kontrolna ko-
misija, ki naj bi nadzorovala vsak čin vlade.
Nemažarski poslanci nameravajo vložiti v
ogrski zbornici posebno adresno. Govorili
bodo o adresi zastopnik Rumunov, Srbov
in Slovakov. Adreso bodo razdelili v vseh
rumunskih, srbskih in slovaških okrajih.

Združitev Krete z Grško.

„Standard“ je brzojavil dunajski poro-
čevalec: Iz zanesljivega vira sem izvedel, da
v varstvo Krete določene štiri velevlasti ni-
kakor ne bodo izpremenile svojega sklepa
glede združitve Krete z Grško. Angleško
brodovje, ki mu poveljujeta admirala Dem-
ville in Grenfell, križari v bližini Sude.
Križarice „Diana“, „Juno“ in „Leviathan“
ter torpedovke „Albatros“, „Desperate“,
„Foam“ in „Star“ so odjadrale v Marmo-
rico.

Bruseljski „Petit Bleu“ poroča iz Aten:
Vstahi so gospodarji celega krečanskega
otoka. Le v treh obrežnih mestih, kjer je
mednarodno vojaštvo, je še po imenu vladar
generalni guverner princ Jurij.

Angleške skrbi zaradi novih topov.

„Daily Graphic“ priobčuje senzačen
članek o novih velikih angleških topovih
za brodovje, ki se niso izkazali. Za oboro-
ženje 15 najnovejših ladij namenjenih 35
3048 cm topov je bilo že po 50 ostrem
strelu nerabnih. Poizkusi z novimi 1524
cm topovi so dokazali, da so pomanjkljivi.
Japonci so kupili na Angleškem 16 velikih
topov za svoje bojne ladje, a v bojih mesca
avgusta je razpočilo sedem topov. Angleži
so vsled teh odkritij jako razburjeni.

Dogodki na Ruskem.

Peterburg, 27. aprila. Strah pred
pravoslavnimi velikonočnimi prazniki je
vedno večji. Govori se, da se bodo zgodile
o Veliki noči ponoči v Izakovu in Kazanski
katedrali grozne stvari. Od sobote nadalje
bo stražilo vojaštvo banke, vodovodne po-
staje, poslopja vlade, orožništva in vojaš-
nice. Prebivalstvo še vedno zapušča Peter-
burg. Carjeva družina bo letos praznovala
Veliko noč v Carskem selu in ne, kakor
druga leta, v peterburški zimski palači.

Peterburg, 27. aprila. Uradni brzo-
jav zanikuje poročilo neke londonske brzo-
javne posredovalnice, da je z drugimi anar-
histi zaprta Leontjeva nameravala napad na
carico vdovo. Tudi ni res, da je Leontjeva
poizkusila, da bi bila imenovana za dvor-
nico.

Peterburg, 27. aprila. Z ozirom
na razširjene vesti o nemirih, ki bodo me-
seca aprila in majnika, je izdal generalni
guverner na prebivalstvo oklic, v katerem
naznanja, da vlada ne bo dopustila nikakih
nemirov in bo najodločnejše nastopila proti
vsakemu poizkusu, kaliti mir.

Sdimska ja - Bolja, 27. aprila.
Danes so prijeli nekega žida, pri katerem
so našli zavoj prekucijskih oklicev. Židje
so poizkušali oprostiti aretovanca, a se jim
poizkus ni posrečil, dasi se streljali in ra-
bili nože.

Peterburg, 27. aprila. Vlada je za
1. majnik odredila jako obširne priprave.
Uradi so dobili naročilo, pri najmanjših ne-
mirih nastopati najostreje. Pomnožili so vo-
jaške čete v Peterburgu in po večjih me-
stih. V Carskem selu so namestili še dva
polka, da bodo skrbeli za varnost carske
rodovine, dostojanstvenikov in poslankov.
Vojaštvo bo stražilo poslaništva in palače
velikih knezov.

Lvov, 27. aprila. Tukajšnji listi po-
ročajo, da najema ruska vlada za državne
tovarne orožja v Peterburgu in Moskvi de-
lavce na Dunaju, Gradcu, Berolinu, v Lip-

skem in Draždanih, ker so sklenili stavkati
domači delavci.

Zanimiva izjava.

„Courrier de Bruxelles“ je prinesel čla-
nek socialista F. Chauvelona o ločitvi cer-
kve in države na Francoskem. Izvajanja pi-
sateljeva ostro osvetljujejo nagibe in namene,
ki vodijo francoske politike pri tem delu,
posebno pa socialiste.

Chauvelon dokazuje, da se morajo po-
sebnost socialisti v prvi vrsti zanimati za ta
zakonski načrt, ker pomenja v francoski
kulturni zgodovini novo dobo: prvi večji
korak do uresničenja protikrščanskih načel
ali kakor pravi on: važen pojav evolucije
posvetnega duha. Katoličani sodijo prav, če
smatrajo smer francoskih socialistov za ne-
gacijo Boga.

Ta ateistični socialni reformator kaj dobro
označuje najgloblje smisel zahteve, naj se
cerkev in država ločita; on pravi: „Lo-
čitev je vidni izraz ideje, da
posvetni stan zadošča sam
sebi; ta zakonski načrt pome-
nja popolno zmago ateističnih
načel in je nekaka zarja soci-
ališke dobe.“

Nova transvaalska ustava.

V transvaalsko zbornico bo imenovala
vlada poleg guvernerjevega namestnika 6 do
9 članov, izvoljenih bo pa 30 do 35 zastop-
nikov. voliti bodo smeli le beli državljani,
zamorci bodo izključeni. Razprave bodo
angleške, a predsednik bo imel pravico do-
voliti posameznim guvernikom, da bodo
smeli govoriti nizozemski.

Boj proti jetiki.

Odborova seja „Kranjske po-
družnice avstrijskega pomož-
nega društva za bolne na plju-
čih“ v soboto, dne 15. t. mes, ob 5 uri
popoldne v tukajšnji mestni dvorani. Pred-
sednik dvorni svetnik F. Schaschel
poroča o korakih, ki jih je ukrenil od zad-
nje seje sem, osebno o spomenici, s katero
je osrednjemu društvu razložil na Kranj-
skem vladajoče razmere in težkoče, ki so
vzrok, da podružnica pri občinstvu ne najde
tolike zaslombe in gmotne podpore, kakor
bi bilo z ozirom na važni človekoljubni na-
men želeli. Predsednik prosil je vsled tega
osrednje društvo, da naj kranjsko podruž-
nico tudi gmotno podpira. Glavni tajnik bil
je pred kratkim na Dunaju, da si je ogledal
tamkaj posluječe oskrbovalnice za jetičnike.
Pri tej priliki izreklo je predsedstvo osred-
njega društva laskavo priznanje na doseda-
njem delovanju in na namerah kranjske po-
družnice in je obenem zagotovilo, da se ji
že tekom tega leta odkaže stalna podpora.
Ce se bode že letos izplačala subvencija, ki
jo je vlada obljubila pomožnemu društvu za
bolne na pljučih, bode prispevek, ki ga bo
kranjska podružnica leto za letom dobivala
v svrhu izvrševanja svoje naloge, prav iz-
daten!

Nato poroča tajnik o oskrbovalnici za
jetičnike, ki posluje na Dunaju v XVI. okraju.
Iz praktičnih ozirov in ker se je to izka-
zalo kot prepotrebno, zvezana je ta oskrbo-
valnica z otroškim zavetiščem. Tudi v Ljub-
ljani bo kazalo, obenem z oskrbovalnico
ustanoviti otroško zavetišče. Uspehi so iz-
vrstni in raste zaupanje občinstva od dne
do dne, tako da se vedno češče dogaja, da
prosijo jetične rodbine same za pomoč, ozi-
roma za intervencijo oskrbovalnice. Največ-
krat jih pa seveda ubožni očetje, duhovniki
in zdravniki naznanijo in priporočijo oskr-
bovalnici.

Poročevalec je prepričan, da se bode v
Ljubljani takoj dalo ustanoviti oskrboval-
nico in eventualno tudi otroško zavetišče,
kakor hitro bodejo podružnici zagotovljene
subvencije od strani poklicanih javnih fak-
torjev, tedaj od osrednjega društva, oziroma
vlade, od deželnega zbora in občinskega za-
stopa ljubljanskega. Kranjska hranilnica je
že izjavila, da je pripravljena, podružnico
redno podpirati, če bodejo to storili tudi
imenovani javni faktorji. Treba je le, da
tudi občinstvo ostane zvesto podružnici, tako
da bode ta mogla računati s čim večjim šte-
vilom članov in podpornikov.

Na to poroča blagajnik, ravnatelj A.
Mahar o blagajniškem stanju. Skupno z
ustanovnim prispevkom kranjske hranilnice,
ki znaša 1500 kron, nabrala je podružnica
od svoje ustanovitve dne 4. julija 1904. pa
do danes 5869 kron 76 vinarjev. Stroški za
tiskovine, podučila o jetiki, brošure, pisar-
niško pohištje itd. znašali so 1018 kron 43
vinarjev, tako da preostaja znesek 4851 K
33 vinarjev. Koncem februarja v dnevnikih
objavljeni drugi poziv na občinstvo, ki je
osebno občine in denarne zavode vabil k
mnogobrojnemu pristopu, dosedaj žalibog
ne kaže nobenega uspeha. Vendar je tudi na
deželi pričakovati živahnejše udeležbe, ker
je c. kr. deželna vlada priporočila okrajnim
glavarstvom, da delajo na korist podruž-
nice. Glavarstva imajo do konca aprila upo-
slati svoja tozadevna poročila. V mnogih
mestih na deželi se je že pridno nabiralo
in je tudi pristopilo že nekaj občinskih za-

stopov, župnih uradov in šolskih oblasti
Upati je, da se pojavi še večje zanimanje
o priliki predavanj o jetiki, ki se prično s
prihodnjim mesecem.

Potem je sledilo posvetovanje o na-
pravah, ki se naj ukrenejo v tekočem letu.
Naravno je, da podružnica, ki ne obstoja
niti leto dni, s svojim pravim delovanjem
še ni mogla pričeti, ker v tem kratkem času
ni mogla nabrati zadostnih sredstev in si
zagotoviti potrebnih podpor. Vkljub temu
rodila se je v odboru misel, da naj bi po-
družnica že to leto kaj storila, na pr. da
naj bi nekaj skrofuloznih k jetiki nagnjenih
otrok poslala v morskoro zdravilišče v Gra-
dežu. Toda po daljšem razmotrivanju so-
sebnost svojih članov — zdravnikov prišel
je odbor do spoznanja, da bi uspeh, ki bi
se dal doseči na ta način, nikakor ne pri-
šel v poštev v primeru k pravi nalogi po-
družnice, od vračanju jetike k ot-
ljudske kuge ter da bi prouzročal
neprimerno visoke stroške. Radi tega se je
jednoglasno sklenilo, gledati na to, da se
nabrana sredstva ne skrčijo, temveč hitro
in primerno pomnožujejo, da se čim preje
uresničijo namere podružnice. Te pa so 1.
ustanovitve oskrbovalnice
za jetičnike in otroškega za-
vetišča v Ljubljani in 2. nabi-
ranje glavnic v svrhu nakupa zemljišča ob
morju in ustanovitve morskoga ho-
spica. Oskrbovalnici za jetičnike, ki
je namenjena Ljubljani in okolici, sledijo
naj kmalu enake oskrbovalnice na deželi,
posebno v industrijskih okrajih na pr. Idriji,
Trzinu, Jesenicah itd. V morskem hospicu
pa se bodejo sprejemali slabotni in bolehnii iz
cele dežele. Oskrbovalnice razširjevale bodo
higijenične in profilaktične naprave po ro-
dbinah in bodejo tedaj posebnost zdravim slu-
žile v varstvo, obbolele pa bodejo po mož-
nosti oddajale v bolnice in zdravilišča. Sla-
botni in bolehnii k jetiki nagnjeni pa naj v
morskem hospicu zopet zadobijo zdravje.
To so v velikih potezah naprave, ki jih
namerava podružnica pred vsem izvršiti.

Slednjič rešila se je pri seji neka vloga
„zadruga pekov v Ljubljani“, ki je opo-
zarjala na neke zdravju kvarne okoliščine
pri razpečavanju kruha.

Dnevne novice.

Zoper pjonirje germanizma.

V Ljubljani z vedno večjo predrznostjo na-
stopa agitator, ki organizira vse šulvereins-
ke in državne učitelje južne Avstrije v
avant-gardo nemštva ob Adriji, pri tem pa
pod krinko humanitarnih podjetij izkuša pri-
dobiti Slovence, da bi mu kot kitajski ku-
liji vlekli vsenemški voz doli do sinjega
morja. Le pogledajte „Laibacher Schulzeitung“,
odkar jo ima v rokah profesor Peerz
(recte Pirc, Kočevar po rodu!) Tu zveni
vsaka vrsta od besed „vom Erzgebirge bis
zum Adriastrand“, za katerimi tiči misel:
„Vom Belt bis zum Adriastrand“, zraven pa
mož piše patriotične brošure; seveda dru-
gače bi s svojim pangermanizmom ne bil
tako varen (da ga ni sram!) Ce je to hinav-
ščina, pa je skrajna domišljavost, kar nudi
Peerz v svoji uredniški listnici; zdi se, da
se že ves svet vrti okoli Peerza in njego-
vih „Pädagogenabenden“, da je vsa Germa-
nia zamaknjena v „Pirčeve“ lepe oči — za-
res jih popisuje! — to se nam je pristu-
dilo! Pa najsi bi bilo, ko bi se ta mož ne
leteval slovenskih učiteljev! Z ovčjo nedolž-
nostjo nas izkuša uveriti, da je on le za mir
in spravo — tu na Kranjskem. Vprašamo
ga pa: zakaj pa v svojih mariborskih in be-
ljaških govorancah ne priporoča Nemcem,
naj spoštujejo ravnopravnost in dajo nam
pravično šolstvo? Pa bo mir! Nedolžnega
se napravi ter zatrjuje: „Ljubi moji, mini-
ster mi je pisal (!), da sem jaz prvi peda-
gog južne Avstrije! Poučeval bom vse te in
te stroke v nemškem jeziku; saj razumete
nemški!“ In to govori dandanes, ko bi ven-
dar pričakovali, da dobi ljubljanska prepa-
randija bolj slovensko lice. Mi slovenski
učitelji se zavarujemo zoper take licemer-
ske napade na naš značaj, naše merodajne
krege pa opozarjamo, naj ne dopuste, da
bode našo mladino o japonskih generalih
poučevali možje, kakor Peerz — to je zdaj
Peerzu najljubši predmet! O Peerzu bomo
še govorili!

Duhovniške vesti. Umeščeni

je bil 27. aprila č. g. Mihael Barbo,
župnik v Horjulu, na župnijo Smlednik.

Nov hrvatski list. V Spljetu je
prišel dvakrat na teden izhajati novi list
„Hrvatska Rieč“.

Slovanska banka v Belgradu je
osnovana in podpis akcij se začena te dni.
Ustanovni kapital je določen na 5 milijo-

nov frankov. Poleg srbskih se udeležujejo tudi drugi slovanski kapitalisti.

— **Gospodarsko društvo v Trnovem** je v svoji odobrovi seji sklenilo predlagati obecnemu zboru, kateri se bode sklical na dan 28. maja t. l., razdružbo z drugimi. Kakor povsod, tako so tudi pri tem društvu bili glavni vzrok, da ni mogoče zadrugi obstati, zadržniki sami, ker se niso zavedali svojih zadržniških dolžnosti — temveč so raje poslušali svoje nasprotnike, ki so se jim hlinili kot prijatelji. Prepričani smo, da bodo zadržniki kmalu po prenehanju društva uvideli krivico, katero so si s svojim protizdržnim delovanjem nakopali sami — toda prepozno bo. Tudi nekateri nezadržniki ne bodo zadovoljni, ker bo društvo prenehalo. Odbor si je po svojih močeh trudil za zadržnike in jim hotel pripraviti gotovo zadržno zavetišče — toda na račun zadržnikov ni mogoče dalje svoje kože držati. — Zapomni se pa naj zadržniki, da so se ravno s pomočjo gospodarskega društva cene uredile — in ako se bodo cene zopet zvišale — naj si to sami sebi pripišejo, ker so temu krivi sami. Nasprotnikom pa že naprej povemo, da se njih želja za enkrat zopet ni uresničila, ki so vedno trdili, da bodo zadržnikom „grunti“ prodani. Zadržniki bodo dobili deleže z obrestmi vred povrnjene — upniki pa svoje terjatve poplačane. — Gospode trgovce, katere bi veselilo imeti dobro vpeljana, na zelo ugodnem kraju in na glavni cesti ležeče velike trgovine, pa opozarjamo na ugodno priliko — priti z majhno glavnicco do dobrega in stalnega obstanka in zasluzka.

— **13letni deček sam na poti v Ameriko.** 25. t. m., popoldne, ko je ob 5. uri 35 minut pridrdral vlak na kolodvor južne železnice v Trstu, je izstopil iz vlaka med drugimi potniki tudi neki komaj 13letni deček, ki pa je bil popolnoma sam. Izstopivši iz vlaka je pa začel zvedavo gledati okrog. Kmalu ga je obstopilo nekoliko oseb. Na vprašanje, ki mu ga je nekdo stavil, kam da potuje, je deček dejal: „V Ameriko!“ — „Pa tako sam?“ — „Seveda!“ je odgovoril deček. Pristopil je tedaj k njemu policijski agent ter ga vprašal po potnem listu. Deček je potegnul iz nedrj čitanko IV. razreda ljudske šole, v kateri je imel med stranicami več papirjev in med temi potni list in vozni listek do Amerike, in sicer od avstro-ameriške paroplovne družbe. Policijski agent je pregledal listine in našel vse v redu. Medtem so pa ljudje stavili dečku razna vprašanja. Tako je deček povedal, da sta mu roditelja že par let v Ameriki, a on da je bil sam pri nekih sorodnikih. Sedaj sta mu pa roditelja pisala, naj pride tudi on v Ameriko, in mu obenem poslala za vožnjo potreben denar. Deček je doma z Vinice na Dolenjskem in ima komaj 13 let. Vzel oa je seboj uslužbenec avstro-ameriške paroplovne družbe. Ko je deček odhajal z možem, mu je rekel nekdo, pogladivši ga po licu: „Le korajžno, le korajžno, fant!“ — „O, saj se nič ne bojim!“ je odvrnil deček, a obenem sta se mu udrla po licih dve debeli, bleščeči solzi.

— **Rop v Trstu.** V Trstu je neznani lopov na ulici napadel 17letno šiviljo Stefanijo Pahor ter ji iztrgal zlato verižico, ki je vredna 90 kron.

— **Umrl** je včeraj popoldne na Dunaju v Istriji rojeni vseučiliški profesor za staro vzhedno zgodovino dr. Jakob Krajač.

— **V osojansko jezero** bo letos prvokrat zdrsnil parnik Omisloto si ga je delniško društvo nekaterih Beličanov in Gornjekorošcev. Nemška podjetnost.

— **Kopališče v Kamniku** je zopet prevzel dr. Wackenreiter. Kopališče ki bode odprto dne 20. maja, je povsem prenovljeno.

— **Izprememba garnizij ob italijanski meji.** Jutri zjutraj zapusti 8. lovski bataljon svojo dosedanje garnizijo v Trbižu in odpotuje v Kotje, kjer ostane trajno v garniziji. Ob pol 10. uri popoldne pride v Trbiž lovski bataljon številka 5 iz Bjelice.

— **V Zagreb** pride 2. maja t. leta več bolgarskih, srbskih in slovenskih umetnikov in dijakov, da obiščejo umetniško izložbo.

— **Predavanje.** V nedeljo, dne 30. t. mes. bode predaval mlekarški nadzornik Legvart o mlekarstvu in o škropljenju sadnega drevja, ob 10. uri popoldne pri St. Vidu pri Zatičju in popoldne ob 3. uri na Veliki Loki.

— **Prijatelj ptičev** bo zanimalo, da bo pričela zbornica najbrže razpravo o zakonu v varstvo ptičev, ki ga je vložil poslanec Scheicher.

— **Hrib se zopet udara** pri Zagorju ob Savi.

— **Nesreča na cesti.** Dne 22. t. m. peljal se je dninar Ivan Božič na z dvema konjima vpreženem vozu. Med vaško kapelico in pokopališčem splašili so se konji baje zato, ker je poleg njega sedeči Polde Furlan nekaj z dežnikom mahal. Furlan se je hotel nevarnosti s tem ogniti, da je z

voza poskočil, a se je pri padcu tako močno z glavo ob neki kamen zadel, da je še isto noč umrl.

— **Ljubljanska dekanija** ima svoj mesečni sestanek s. s. C. prihodnje sredo, dne 3. maja.

— **Divjega petelina** je dne 25. t. m. v lovišču g. Ponude ustrelil g. Milan Lah iz Loža.

— **Mlekarska zadruga v Mengšu** prične delovati dne 1. maja.

— **Strašna toča** je padala v minoledno tedno po enem delu občine Motovun v Istri. Tako debele toče ne pomnijo niti stari ljudje. Polja, vinogradi, travniki itd. so bili pobeljeni kakor v sredi zime od snega. Toča je povzročila mnogo škode, ker so trte že pričele zeleneti.

— **Ukradeni mobilizacijski načrti.** Neznani storilci so udrl o velikonočnih praznikih v varadinsko honvedsko vojašnico Vlomili so in uzeli seboj železni kovčeg, v katerem so slutili denar. V kovčegu so pa bil najnovejši mobilizacijski načrti. Uvedli so preiskavo.

— **„Čemulpo“** se zove najnovejša glasbeno delo g. Josipa Mandića iz Trsta, ki je bilo igrano pri simfoniškem koncertu dne 15. t. m. v tržaškem „Narodnem domu“.

Ljubljanske novice.

lj **O nadvojvodi Jožefu Ferdinandu** poročajo nekateri listi, da bo imenovan za polkovnika in prestavljen iz Ljubljane v Gradec. Potrjena ta vest še ni.

lj **Presvetli gospod knez-škof** se je danes odpeljal na Dunaj in potem v Linc. Tu se bo udeležil 1. maja slovesnega kronanja kipa preblažene Device. V ta namen dojde v Linc nad 60 nadškofov, škofov, opatov in drugih prelatov.

lj **Posvečevanje zvonov.** Danes je posvetil v Samassovi livarni mil. g. generalni vikar J. Flis 10 zvonov, in sicer 3 za Primorsko, 3 za Stajersko, 2 za Istro, 1 za podružnico Sv. Marije v Zagorju in 1 za podružnico Sv. Jurja v župniji Cirknica.

lj **Vojski mimo Ljubljane.** Sinoči se je peljal 7 lovski bataljon skozi Ljubljano. Na južnem kolodvoru je imel eno uro počitka. Igrala je vojakom vojaška godba. Dve stotnji bodeča nastanjeni v Gorici, ena v Kanalu, ena pa v Tolminu.

lj **Slovensko planinsko društvo** opozarja še enkrat svoje člane in prijatelje na razstavo amater-fotografv „Slov. planinskega društva“, ki se odprla v soboto, 30. aprila, ob 8. uri zvečer o priliki občnega zbora v spodnjih prostorih „Narodnega doma“. Razstave se udeleži letos 9 amater-fotografv z jako številnimi planinskimi, pokrajinskimi in podzemskimi slikami, z raznimi študijami in diapozitivi za stereoskop. Razstava ostane odprta tudi v nedeljo, 1. maja, od 10. do 1 ure in od 2½ do 5. ure in je brezplačno vsakomur pristopna.

lj **Skasani tat jajec.** Laški zidar Fortunat Chiorcossi je kupil danes popoldne pri neki branjevki dva jajca. Med kupovanjem je pa spustil tri jajca v žep. Ker je branjevka tatvino opazila, je poklicala policijskega stražnika, ki je Chiorcossija prijel. Ta je začel tako vpiti in jokati, da so ljudje od vseh strani drli skupaj. Tudi na stražnici je jekal tako, da bi se ga bil usmilil kamen, toda pomagalo ni nič, moral je v „lunkno“.

lj **Pri tatvini zasačeni vojak.** Sinoči okrog 12. ure poneči se je priplazil neki domobranec v delavnico črevljarja Medica na Poljanski cesti, hoteč krasti. Ko je prišel mimo patrolirajoči policijski stražnik, je videl, da so vežna vrata odprta. Ko je stražnik stopil v vežo, je dobil tudi odprto delavnico, za vratmi pa domobrancia, ki se je izgovarjal, da je čakal na dekleta, a mu tega niso verjeli, ker so dobili pri njem črevljarske klešče, ki jih je bil že ukradel. Tudi dve drugi delavki sta pogrešali dva para črevljev in nekaj nogavic.

lj **Vlom v realčno telovadnico.** Te dni so neznani tatovi vlomili v realčno telovadnico ter so hoteli oropati garderobo nemškega telovadnega društva, a njihova namera se ni posrečila.

lj **Krajska skupina prvega splošnega uradniškega društva** in pa tukajšnje hranilno in posojilno uradniško društvo imata svoj letošnji redni občni zbor v soboto, dne 29. aprila ob 8. uri zvečer v prostorih I. ljubljanskega uradniškega konsumnega društva na voglu Vegovih ulic in Kongresnega trga. Da bode občni zbor sklepčen, treba biti navzočih 30 članov.

lj **Javna vinska pokušnja** bo v ponedeljek, dne 1. maja od 7.—9. ure zvečer. Razen več prejšnjih bode ta na razpolago dva novoodšla vinska uzorca in sicer Miklaudičev cviček iz Sv. Križa pri Litiji,

ki mnogim obiskovalcem tako ugaja, ter cviček P. Barkovič iz Pirovske gore. Oboje je dobiti v tukajšnji kleti tudi v večji množini.

lj **Pogrešajo** Reichovega barvarskega pomočnika R. Sauerja.

lj **Zlobnost.** Neznani zlikovec je gostilničarju in hišnemu posestniku na Starem trgu Antonu Težaku na oknih napravil škodo za 64 kron.

lj **Rodbinska slavnost.** Hišni posestnik g. Franc Schantel je predvčeršnjim v ožjem rodbinskem krogu praznoval 40letnico svoje zaroke.

lj **Strossmayerjeva smrt.** V oknu našega upravnistva so izložene slike: Strossmayer v zadnjih dneh svojega življenja. — Mrtvi Strossmayer na otomani, na kateri je umrl. — Strossmayer na mrtvaškem odru. — Strossmayerjev pogreb.

lj **Predrzen tat.** V Zagrebu so aretirali mizarskega pomočnika Antona Reila, ki je tja došel iz Ljubljane. Reil je hotel ukrasti hranilnično knjižico mizarju Antonu Fratmanu ter je v pisarni ne magistratu ukradel neki površnik in par rokavic. Reil se je v Ljubljani predstavljal za brvskega pomočnika in je trdil, da je „plemenit“.

lj **Tatvina.** Dijak 4. gimnazijskega razreda v Novem mestu, Anton Pirnat, je postavil danes dopoldne svoj kovčeg, v katerem je imel nekaj jestvin, dve knjigi in par črevljev, na porte v frančiškanski cerkvi, sam je šel pa v cerkev. Ko je prišel nazaj, ni več našel kovčega. Odnese ga mu je nek neznani tat, ki je dijaka oškodoval za 6 kron.

lj **Za kruhom.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko zopet 108 Slovencev in 6 Hrvatov; nazaj je pa prišlo 10 Kranjcev. — V Pešto in na Dunaj se je peljalo 500 laških zidarjev.

lj **Izgubil** je pomožni uradniški gosp. Alojzij Logar nekje v mestu rdečo denarnico, v kateri je imel dva bankovca po 20 kron.

lj **Fužinska tovarna,** ki je pred kratkim pogorela, je darovala ljubljanskemu prostovoljnemu gasilnemu in reševalnemu društvu za neumorno in uspešno delovanje 100 K, poleg tega pa je društvu povrnila vse stroške.

Štajerske novice.

š **Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Celju** priredi v soboto dne 29. t. mes. v gostilni „pri Pleterskem“ na Bregu izredni občni zbor. Na dnevnem redu je „boj za nedeljski počitek“. Manifestirati se hoče, da se uvede popolen nedeljski počitek v odvetniških in notarskih pisarnah zakonitim potem. Že celo desetletje se bojuje odvetniški in notarski uradniki, toda do sedaj še niti enkrat niso nastopili združeni, zato tudi ni bilo uspeha. Sedaj so se vzbudili tovariši na severu, kateri se z živahno verno bojujejo za to postojanko. Treba je torej, da enkrat združeno nastopimo. Vsi torej na občni zbor. Kdor ne more priti osebno, naj manifestira z dopisnico ali brzojavom. Odbor.

š **Sorodniki med seboj.** Poročali smo o krvavem boju pri Bodini na cesti proti Ptuj, ki se je vršil dne 21. decembra med sorodniki Janezem, Ignacijem in Andrejem Levičnikom ter Osvaldom Strafella. Janez Levičnik je bil v boju zaklan, dva druga pa težko ranjena. Sedaj so obsojeni Osvald Strafella v 18mesečno težko ječo, Andrej Levičnik II v 15mesečno težko ječo in gnacij Levičnik in Andrej Levičnik I. vsak na 4 mesece.

š **Novi disciplinarni zakon za učitelje** je dobil cesarjevo odobrenje.

š **Osebnosti.** V politični službi sta prestavljena: Okrajni komisar g. Ferd. Zoffal iz Ljutomerja v Slovenji Gradec in namestniški konceptni praktikant g. dr. Anton Kozesnik iz Konjice v Ljutomer. Ferdinand Zoffal se tisti gospod, ki so v Ljutomeru opsovali slovenskega kmečkega mladeniča s „svinjjo“. Kmetje slovenjegraškega okraja, pazite torej na svojega novega komisarja! — Novi c. k. r. notar v Gornjem Gradu g. August Crnkar nastopi svoje službo dne 1. maja.

š **Umrl** je v Gradcu upokojeni višji poštni oficijal g. Jožef Stanek.

Razne stvari.

Najnovejše.

Vsled žalosti, ker mu je mati umrla je skočil na Dunaju sin sekcijskega šefa grofa Paceta v donavski kanal, vendar so obupnega sina srečno rešili in tako odvrgli od očeta novo bolest.

Potres. Iz Bombaja uradno poročajo, da je pri zadnjem potresu v Indiji izgubilo življenje 15.000 ljudi. Boda je sedaj v krajih, ki so bili prizadeti vsled potresa, velikanska.

Maščevanje obsojencev. Pred sodiščem v Bolzanu je bil včeraj radi razžaljenja Veličanstva obsojen postrešček

Simon Zanon iz Merana. Po obsodbi se je s pričami odpeljal z vlakom domov. Med vožnjo je napadel obremenjevalni priči in usmrtil slugo Conrada, učitelja plavanja Goetscha pa nevarno ranil.

Več slučajev otrpnenja tilnika imajo tudi na Srbskem.

Shoda gostilničarjev. Kateriga priredi dunajska zveza gostilničarjev dne 23. in 24. maja na Dunaju, se Cehi ne udeležijo, ker so vabila samo nemška.

Velika defraudacija. Ravnatelj za kupčije z žitom v ruskem finančnem ministrstvu Kasperov je defraudiral 1,200.000 rubljev in pobegnil.

Umrl je kardinal Ajuti v Rimu pretekli terek opoldne. Rojen je bil 17. junija 1849 v Rimu, za kardinala imenovan pa 22. junija 1903.

150 Kitajcev zgorelo je na parniku „Juenwo“ v Sangaju. Parnik je popolnoma zgorel.

Polica j milijonar. Neki budimpeštanski policaj je dobil te dni obvestilo, da mu je stric v Ameriki zapustil dva milijona.

Slovenska kršč. socialna zveza.

Predavanje. K. sl. izobraževalno društvo Vič-Glince ima prihodnjo nedeljo, dne 30. t. mes., ob 4. uri popoldne v društveni sobi predavanje. Govoril bo č. g. Luka Smolnikar o „Čebelici“, ki se bo pri tej priliki ustanovila. K obilni udeležbi vabi odbor.

Kat. izobraževalno in podporno društvo v Domžalah priredi v nedeljo, dne 30. aprila veselico na prostorišču gosp. tesarskega mojstra Fr. Ravnikarja. Pri veselici sodeluje iz posebne prijaznosti slavna domžalska godba. Začetek točno ob polu 4 uri popoldne. — Vstopnina: Sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 60 vin., stojišča 40 vinar. Spored: Godba, petje mešanega zbora, deklamacija. „Dve mater i“. Igrokaz s petjem v štirih dejanjih.

Telefonska in brzojavna poročila.

Budimpešta, 28. aprila. Vlada pride dne 5. maja sem, da poizkusi rešiti krizo.

Dunaj, 28. aprila. Galgotzy bo imenovan za generalnega inspektorja čet s sedežem v Budimpešti, knez Lobkovic pa bo generalni inspektor čet s sedežem na Dunaju.

Dunaj, 28. aprila. Tukajšnji italijanski poslanik, vojvoda Avarne je odpotoval v Benetke, da prisostvuje sestanku Tittonija z Goluchovskim.

Pariz, 28. aprila. Kralj Edvard se bo na povratku s potovanja po Sredozemskem morju sestel s francoskim ministrom zunanjih stvari, Delcassejem.

New York, 28. aprila. Milijonar Caruegije je daroval 10 milijonov dolarjev za ustanovo, iz katere bodo dobivali penzije revni vseučiliški profesorji.

London, 28. aprila. Ruske rekonstrukcije so dognale, da je glavna moč Japoncev koncentrirana na prostoru Kirin Ninguta, da izvrši prvi strateški namen: izoliranje Vladivostoka. Na desnem ruskem krilu izvršujejo obkoljevanje Hunhuizi. Lj-nevič bo menda skoro prišel z ofenzive, da reši Vladivostok pred izoliranjem. Japonci baje građe poljsko železnico proti Kirinu.

Pariz, 28. aprila. Londonske „Times“ poročajo iz Peterburga, da imajo vojne operacije, o katerih je sporočil general Lj-nevič, namen, da zadržujejo prodiranje Japoncev proti Vladivostoku in da utegnejo Rusi stopiti tudi v ofenzivo.

Peterburg, 28. aprila. „Novo Vr.“ poroča, da se številni japonski oddelki pomikajo proti črti Kirin-Tjelin in da Japonci skoro gotovo v kratkem prične splošno ofenzivo.

London, 28. aprila. V Harbinu je po zadnjih poročilih 50.000 ranjenih in 15.000 bolnikov.

Peterburg, 28. aprila. V pomorskih krogih so mnenja, da sta brodovji Roždestvenskega in Nebogatova že združeni (?) in da bo rezultat eventuelne pomorske bitke ugoden za Ruse.

Pariz, 28. aprila. „Matin“ trdi, da je Roždestvenski že javil v Peterburg združitev ruskih brodovij. (?) Nebogatov se je združil v smeri proti Bataviji s številnimi prevoznimi ladjami premoga, katere je poslal tja Roždestvenski, da čakajo Nebogatova. Rusi bodo baje sedaj storili vse, da pridejo po najkrajši poti v Vladivostok.

Pariz, 28. aprila. „Petit Journal“ poroča, da je neki parnik pri rtu Bake zapazil devet ladij Nebogatova. Brodovje je menjavalo signale z nekimi drugimi ladjami, ki so mu plule nasproti. Tu so mnenja, da je bil parnik priča združitve Nebogatovega brodovja s poizvedovalnimi ladjami Roždestvenskega.

Tokio, 28. aprila. Tu je popolnoma neznano, kje se namerava japonsko brodovje srečati z ruskim. Obrambni načrt Japoncev proti Roždestvenskemu je popolnoma tajen. Edino kar se je v tem oziru objavilo, je proglašanje vojne stanja na Formozi. Ne ve se, kje se nahaja Togo, ker mornarji in častniki njegovega brodovja ne pošljejo demov nobenih poročil.

London, 28. aprila. Nekateri listi pravijo, da je kmalu pričakovati pomorske bitke, drugi pravijo, da se bo Togo izogibal sedaj veliki pomorski bitki ter da bo po izkušal s kako zvižajo presenetiti Ruse. Odkritega boja se Togo sedaj boji.

Pariz, 28. aprila. V Peterburg je došlo poročilo o nekem pomorskem boju v južnokitajskem morju. Generalni štab neče o tem nič izjaviti.

London, 28. aprila. Listi trdijo, da je car že ugodil Kuropatkinu, ki je prosil, da sme iti na odpust.

Pariz, 28. aprila. Kakor javljajo iz Petrograda, se širi tamkaj glas, da v kratkem prične graditi novo vojno bredevje, za katero bo trebalo 750 milijonov rubljev. — Največ novih vojnih ladij se bo gradilo v nemških ladjedelnicah.

Listnica uredništva.

Zadnjič izjavljamo, da g. Peter Pogačnik ni naš novomeški dopisnik in nam torej tudi ni poročal o novomeških orožnikih.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm

Dia	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Noba	Predvidena v 24 urah v mm.
27	9. zveč.	737-4	+11-6	sl. svzh.	del. jasno	
28	7. zjut.	736-9	+9-1	sl. jug.	jasno.	0-0
	2. pop.	735-5	+18-2	sr. jzahn.	sk. obl.	

Srednja včerajšnja temp. +12-3, norm. +11-6.

Dunajska borza

dne 27. aprila.

Skupna 4% konv. renta, maj-nov.	100-45
Skupna 4% konv. renta, jan.-julij	100-25
Skupna 4-2% pap. renta, feb.-avg.	100-85
Skupna 4-2% sreb. renta, april-okt.	100-85
Avstrijska zlata renta	119-60
Avstrijska kronrska renta 4%	100-45
Avstrijska invest. renta 3 1/2%	93-40
Ogrska zlata renta 4%	118-20
Ogrska kronrska renta 4%	97-90
Ogrska invest. renta 3 1/2%	89-65
Delnice avstro-ogrske banke	16-48
Kreditne delnice	664-75
London vista	239-95
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117-12 1/2
20 mark	23-44
20 frankov	19-09
Italijanski bankovci	95-40
Cekini	11-25

Tržna poročila

od dne 27. aprila 1905.

Budimpešta. Pšenica za maj 17-48 do 17-50; rž za maj — do —; oves za maj — do —; korusa za maj 14-74 do 14-76.

Pšenica: ponudbe srednje, povpraševanje srednje trdno, vzdržano. — Prodaja 12.000 met. stotov, za 5 st. zvišanja. Druga žita nespremenjeno. — Vreme: lepo.

Izjava.

Na neresnično izjavo gospe Minke Jebačin v „Slovenču“ z dne 25. aprila 1905 izjavljam, da so vse zaslišane priče potrdile, da sem jaz s svojo soprogo vedno jako lepo ravnal.

Kdor se hoče o tem prepričati, naj pride h kazenski razpravi, ki se bo vršila, proti Pavel Kavšek-u radi sokrivde tatvine itd.

864 1-1

Josip Jebačin.

Hlodov

vsake vrste, kakor dolžine in od 20 cm. naprej debelosti

kupi se

proti takojšnji gotovini, začeni od 20. t. m. — Povabi se torej vse napravitelje hlodov, kakor tudi posestnike gojzdov, naj se obrnejo s pisмено ponudbo za kolikor si bodi blaga na trdko

255 b (16)

Anton Deghenghl v Ljubljani.

Objava.

859 1-1

Pisarni nadzorništva deželnih naklad in bolečnega urada v Ljubljani, se od 29. aprila 1905 naprej nahajati v hiši št. 36. Miklošičeva cesta, pritrilčno.

Nadzorništvo deželnih naklad.

V Ljubljani, dne 28. aprila 1905.

Organist in cerkovnik

dobi službo do 15. junija pri župni cerkvi na Igu. 801 4-3

Prednost imajo oni, ki zamorejo prevzeti ali voditi prodajalno v isti hiši.

Krojačica za damske obleke

se priporoča cenjenim gospem in gospodičnam za obila naročila, katera se točno izvrše.

Podučuje se tudi v šivanju in krojenem risanju. 865 5-1

M. Toman

Dunajska cesta 6, 3. nadstropje.

Z dovoljenjem c. kr. deželne vlade bode letošnji povelikonočni sejem na Igu mesto ponedeljek 1. maja

četrtrek, dne 4. maja, t. j. sv. Florijana dan. 845 2-2

Županstvo Studenec-Ig.

la mast

1 kg 78 v poljubni množini razpošilja franko 688(29-15) Lad. Urban i dr. Praga-Žitkov.

Vojaški koncert

se vrši

vsako soboto

v hotelu „pri južnem kolodvoru“ ob prosti vstopnini.

—o—

Začetek ob 8. uri zvečer.

Z velespoštovanjem udani

857 1-1

Lorber.

Lattermannov drevored.

Traber-jev

veliki panoptik

848 3-3

in

anatomski muzej.

Otvorjen vsak dan od 9. ure zj. do 9. ure zv.

V petek le za dame.

Vstopnina 40 vin. Vojaki in otroci 20 vin.

Glasovir s posebno lepim glasom se prodaja za 160 gld. — Dunajska cesta šte. 11 v prvem nadstropju na levi. 855 3-2

Vedno najnovejši

gramofoni

kakor tudi plošče v največji izbi morete dobiti le pri zastopniku nemške akcijske družbe za gramofone

1059 100-90

Rudolfu Weber,

urarju v Ljubljani, Dunajska cesta 20,

nasproti kavarni „Europa“, v hiši gospoda Kribarja.

Prodaja se na obroke. — Stare plošče se zamenjajo.

Radi preselitve

prodaja po znatno znižanih cenah:

Klobuke, slamnike, čepice kravate in vse druge predmete

ter se priporoča spoštovanjem

G. ČADEŽ Ljubljana, Stari trg šte. 4.

~ Za prekuovalce po tovarniških cenah! ~

Mednarodna panorama

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Fotoplastiška umetniška razstava.

V soboto, 29. aprila 1905: 862

Zadnji dan razstave

Velezanimivo potovanje po

slikoviti ital. Rivieri.

Razstavljeno od ned. 30. do vstv. sob. 6. maja:

Zanimivo potovanje po

slik. južni Tirolski.

Trident, Loppio, Riva, Valsugana, S. Martino di Castrozza.

Odprto vsak dan od 9. ure zj. do 12. in od 2. pop. do 9. zvečer.

Mlin, žaga in precejšnje posestvo

se iz proste roke roke prodaja tričetrt ure oddaljeno od železniške postaje Podnart tik okrajne ceste pod zelo ugodnimi pogoji. Kdor želi kupiti naj se zgleda pri Antonu Pogačniku, posestniku in županu v Podnartu. 868 4-1

Nov dohodek

vsakomur. Zahtevajte brezplačno dopislov mojega umetno izvršene prospekta Angyal Ignatz Budimpešta, Kerepeserstrasse 6. 792 10-7

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. **Pere izvrstno.**

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

Dobiva!

se povsod